

FORENINGEN TIL SKI-IDRETTENS FREMME
Kongeveien 5
0787 OSLO

Brevet er sendt per e-post til: lisa.nasholm@skiforeningen.no

Tillatelse til utbedring av skiløype ved Småvann i Blåfjell naturreservat

Foreningen for Ski-idrettens Fremme har søkt om tillatelse til utbedring av skiløypetrase ved Småvann i Blåfjell naturreservat. Bakgrunnen er at det per i dag ikke er forsvarlig å kjøre prepareringsmaskin på deler av strekningen samt at det er behov for en breddeutvidelse av løypa gjennom et trangt pass. Fylkesmannen gir tillatelse til tiltaket på visse vilkår. Det er klagerett til Miljødirektoratet på dette vedtaket.

Bakgrunn

Foreningen for Ski-idrettens Fremme (Skiforeningen) søker, i brev av 22. juni 2018, om tillatelse til utbedring av skiløypetrase ved Småvann i Blåfjell naturreservat.

Skiforeningen har i mange år vurdert ulike løsninger for å utbedre skiløypa Dikemark – Småvann – Trangeberget over søndre og nordre Småvann. Løypestrekket mellom vannene er isete og trangt, og langs vannene er isen ofte usikker både for løypekjører og brukere av løypa. Her vil det til tider være åpent vann slik at det av sikkerhetsmessige grunner ikke vil være forsvarlig å kjøre med løypemaskin. Løypemaskinen kjører derfor ikke over vannet/myra, noe som skaper dårlig logistikk med unødvendig kjøring fram og tilbake. Etter kraftige regnskyll sommeren 2016 ble forholdene forverret. Skiforeningen mener å ha funnet en god løsning som forbedrer forholdene på stedet, slik at det er mulig for Skiforeningen å preparere hele løypa med løypemaskin.

I søknaden oppgis to punkter det er behov for å utbedre. Punkt A ligger innenfor Røyken kommune, og blir derfor behandlet av Fylkesmannen i Buskerud. Punkt B ligger i Asker kommunen, og blir derfor behandlet av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Behandling av søknaden er samordnet med Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Tiltakene det søkes om er:

- Gjennom et trangt pass mellom søndre og nordre Småvann må bredden være 4 meter. For å få til dette må 5-10 trær hogges, noe masse fra sidene skrapes, samt noen steiner/bergnabber langs med sidene pigges/fjernes med gravmaskin.
- Bekken må flyttes til vestre side av løypa og steiner må legges langs med bekken for å få den til å ligge på plass. En del steiner må rettes på. Lengde på strekket er ca. 70 m. En del grener må kuttes for å få nok snø ned i løypa. Flere gamle rør og et gjerde fjernes.

- En stor stein pigges med gravmaskin for å få delt og flyttet den. Delene av steinen legges ned i myra. Løypa flyttes så langt inn mot kanten som mulig og noe av fjellet (ca. 0,5 m) må pigges for å få nødvendig bredde utenfor åpnet vann. Et tre må hogges.
- Utlegging av geonett på en myr. Strekningen er ca. 100 meter. Nettet skal øke bæreevnen på myra slik at prepareringsmaskin trygt kan passere. Myra slås med ryddesag før nettet legges ut slik at vegetasjonen vokser inn i nettet. Nettet skal legges i en bredde på 4 meter.

Fylkesmannens vurdering

Det omsøkte tiltaket befinner seg innenfor Blåfjell naturreservat. Forskrift om vern av Blåfjell naturreservat trådte i kraft 20. mars 2015. Formålet med naturreservatet er *å bevare et område som representerer en typisk barblandingsskog i regionen. Videre er formålet med naturreservatet å bevare et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Området har innslag av gammel barskog, bekkekløfter og rasmark. Det er en målsetting å beholde naturverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til idretts- og friluftslivsformål.*

I henhold til verneforskriftens § 3 punkt a, er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. I henhold til forskriftens § 3 punkt c, skal det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av anlegg eller varige eller midlertidige innretninger. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy er forbudt, jf. § 5 punkt a.

I henhold til verneforskriftens § 4 er vernebestemmelsene i § 3 ikke til hinder for:

- e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og skiløyper i henhold til tilstand på vernetidspunktet
- f) Begrenset utvidelse av eksisterende stier og skiløyper som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet

I tillegg kan forvaltningsmyndigheten i henhold til § 7 etter søknad gi dispensasjon til:

- d) Utbedring, omlegging og vedlikehold av eksisterende løyper og gamle ferdselsveier
- e) Merking, rydding og vedlikehold av nye stier og løyper
- j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 7 d og e

Fylkesmannen skal legge naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 8-12), jf. § 7, til grunn i vurderingen, og skal vise hvordan disse er vektlagt.

Det framgår av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Fylkesmannens kunnskap om verneområdet er basert på informasjon fra Naturbase og Artskart, rapport fra verneplanprosessen, samt befaringer med Skiforeningen 08.06.2016 og 20.09.2016. Tiltaket slik det er beskrevet, berører i henhold til Naturbase, ingen naturtypelokaliteter. Det er ifølge Artskart, heller ikke påvist truede eller sårbare arter i nærheten av traséen. Etter Fylkesmannens vurderingen foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekter på naturmangfoldet av det omsøkte tiltaket. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 får dermed ikke anvendelse.

Fylkesmannen ser behovet for utbedring av traseen for at den forsvarlig skal kunne driftes og brukes. Omsøkt tiltak er et betydelig inngrep i et naturreservat, men Fylkesmannen vektlegger at friluftsliv er en del av verneformålet. Ved at det benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. naturmangfoldloven § 12, blir påvirkningen på verneområdet mindre. Det er søkt om å benytte geonett som er et produkt av plast. Nettet vil gro fast i myra og det vil ikke være mulig å fjerne det på et senere tidspunkt. Etter hvert vil nettet gå i oppløsning og fordeles i mindre biter, og dermed blir det liggende i naturreservatet eller kan bli ført videre med vassdrag. Fylkesmannen mener det er uheldig å sette i gang tiltak som vil føre til plastforurensning i verneområdet, og mener det må kunne ses på alternativer for geonett. Et nett av naturmateriale som hamp bør være et alternativ, eller eventuelt tømmerstokker.

Gravmaskin skal benyttes for å pigge vekk en stein og pigge i fjell for å breddeutvide traseen. Det er viktig at motorferdselen foregår på frossen mark for å unngå kjøreskader. Frakt av materialer og utstyr i forbindelse med arbeidet må skje med prepareringsmaskin eller ATV på frossen mark. Dersom det blir aktuelt med utlegging av tømmerstokker og behov for helikoptertransport må det søkes om særskilt, og antall turer spesifiseres.

Det er et begrenset antall trær som skal hogges og det er ikke registrert trua eller sårbare arter i området. Hogstavfallet fjernes fra verneområdet eller legges igjen i terrenget slik at det blir minst mulig synlig og i liten grad til hinder for annen vegetasjon.

Den samlede belastningen på verneområdet, jf. naturmangfoldloven § 10, vurderes som liten. Området er et meget populært friluftsområde for Asker og Røykens befolkning. Skiløyper strekker seg gjennom dalføret med Småvannene, samt langs åsen til Småvannsbu. Godt opparbeidete turstier krysser i området flere steder. Ved Verkensmåsan er det opparbeidet en bål plass med tømmerstokker som benker. Sentralt i området ligger en nyrestaurert hytte som DNT drifter. Tiltaket skjer i/ved vann og vassdrag som er tilnærmet urørt. Skiforeningen har sett på muligheten for å legge om skiløypetraseen. Det eneste gjennomførbare alternativet er omlegging inn i en kjernelokalitet. Fylkesmannen vurderer at dette inngrepet vil være mer omfattende og føre til en større belastning på området enn omsøkte tiltak. Ved å sette vilkår til tiltaket kan den samlede belastningen reduseres.

Det vil bli satt vilkår for å unngå kjøreskader, men skulle dette forekomme er det tiltakshavers ansvar å rette opp dette, jf. § 11 i naturmangfoldloven om at kostnadene ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver.

Konklusjon

Ut i fra vurderingene ovenfor mener Fylkesmannen at eksisterende skiløypetrase kan utbedres. Fylkesmannen gir tillatelse til tiltaket på visse vilkår.

Vedtak

Fylkesmannen i Buskerud gir Skiforeningen tillatelse til omsøkt utbedring ved punkt A i skiløypetraseen innenfor Røyken kommune.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift av 20. mars 2015 om vern av Blåfjell naturreservat, § 7 punkt d) og j).

Vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Det skal brukes nett av hamp. Geonett tillates ikke.
- Ved oppstart av arbeidet skal det gis beskjed til Fylkesmannen på e-post: fmbupost@fylkesmannen.no og tlf. 32266818 slik at Fylkesmannen gis anledning til å delta i felt.
- Dersom hampnett ikke kan bestilles kan det alternativt legges tømmerstokker for bæring i myra. Fylkesmannen skal ha beskjed om dette i forkant av oppstart. Se kontaktinformasjon over.
- Bekken skal ikke legges i rør.
- Det skal kun benyttes stedegne stein og masser.
- Transport av materialer kan foregå med prepareringsmaskin eller ATV på frossen mark. Antall turer skal begrenses til det som er absolutt nødvending for gjennomføring av tiltaket. Lassbærer e.l. tyngre kjøretøy tillates ikke brukt.
- Motorferdselen skal foregå i skiløypetraseen inn til utbedringspunkt A.
- Gravmaskin skal benyttes på frossen mark.
- Tillatelsen er gyldig til 01.03.2020.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og kunne forevises oppsyn og politi.
- Fylkesmannen kan til enhver tid trekke tilbake kjøretillatelsen hvis lov eller forskrift endres, eller vilkår i kjøretillatelsen ikke overholdes.
- Etter avsluttet arbeid skal det sendes melding til Fylkesmannen og leveres utfylt kjøreskjema.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen kun gjelder i forhold til verneforskriften. Det må innhentes egen tillatelse fra grunneier og tillatelse etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra www.fmbu.no – Miljø og klima – Klageskjema.

Med hilsen

Helge Nordby
Fagsjef

Lina Sannes Eskerud

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift. Dokumentet blir bare sendt elektronisk.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
RØYKEN KOMMUNE

Postboks 8111 Dep. 0032 OSLO
Katrineåsveien 20 3440 RØYKEN